

Joint Transparency
Register Secretariat

Éves jelentés az átláthatósági nyilvántartás működéséről **2018**

**Az Európai Parlament és az Európai Bizottság
Főtitkárságainak előterjesztése**

Címzett:

Sylvie Guillaume, az Európai Parlament alelnöke
valamint
Frans Timmermans, az Európai Bizottság első alelnöke

Az átláthatósági nyilvántartásról szóló, 2014. április 16-án aláírt intézményközi megállapodás 28. cikke úgy rendelkezik, hogy az átláthatósági nyilvántartás működéséről éves jelentést kell benyújtani az Európai Parlament és az Európai Bizottság illetékes alelnöke részére.

Ez a jelentés 2018. január 1-től december 31-ig mutatja be az átláthatósági nyilvántartásra vonatkozó statisztikákat, és ismerteti az átláthatósági nyilvántartás közös titkársága által végzett tevékenységeket, különös tekintettel az adatok optimális minőségének biztosítására, a magatartási kódex betartásának nyomon követésére és az eszköz ismertségének növelésére.

Tartalomjegyzék

I. Bevezetés

II. Az átláthatósági nyilvántartás jelenlegi állapota

1. Statisztika
2. Nyilvántartásba vételhez kapcsolódó ösztönzők
3. Az átláthatósági nyilvántartás honlapjának látogatottsága

III. Az átláthatósági nyilvántartás közös titkárságának tevékenységei

1. Az átláthatósági nyilvántartásban szereplő adatok figyelemmel kísérése
 - 1.1. „Helpdesk” szolgáltatás
 - 1.2. Minőség-ellenőrzés
 - 1.3. Figyelmeztető jelzések
 - 1.4. Panaszok
2. Iránymutatás és figyelemfelhívás
3. A nyílt hozzáférésű adatok európai uniós portálja és az átláthatósági nyilvántartás

IV. Következtetés

Az átláthatósági nyilvántartás honlapja:

<http://ec.europa.eu/transparencyregister/info/homePage.do?locale=hu#hu>

I. BEVEZETÉS

Az átláthatósági nyilvántartást az Európai Parlament és az Európai Bizottság közös programjaként, intézményközi megállapodással hozták létre 2011-ben. A nyilvántartás más kezdeményezések mellett az egyik legfontosabb eszköz az említett két intézmény átláthatósági kötelezettségvállalásainak végrehajtása tekintetében. Az átláthatósági nyilvántartás valamennyi olyan szervezetre és önfoglalkoztató személyre vonatkozik, amely és aki azzal a céllal tevékenykedik, hogy befolyásolja az uniós intézmények döntéshozatali és szakpolitikai végrehajtási eljárásait. Az átláthatósági nyilvántartás, amely felfedi, hogy ki, milyen érdeket és milyen szintű erőforrásokkal próbál érvényesíteni, lehetővé teszi a fokozott nyilvános ellenőrzést, a polgárok, a média és más érdekeltek számára pedig az érintett érdekképviselők tevékenységének és lehetséges befolyásának nyomon követését. Létrehozása óta az átláthatósági nyilvántartás kibővült, jelenleg közel 12 000 szervezetet tartalmaz¹, amely mind elfogadta a közös magatartási kódexet. A nyilvántartás világszinten a legjelentősebb ilyen jellegű eszköz.

II. AZ ÁTLÁTHATÓSÁGI NYILVÁNTARTÁS JELENLEGI ÁLLAPOTA²

1. Statisztika

Míg a regisztráltak teljes száma folyamatosan növekszik, addig az átláthatósági nyilvántartásban szereplő hat nyilvántartási kategória az arányos méretét tekintve viszonylag állandó maradt.

2018-ban változatlanul az „Intézményen belüli lobbisták és szakszervezetek/gazdasági/szakmai szervezetek” (**II. kategória**) volt a legnagyobb nyilvántartási kategória az összes nyilvántartásba vett szervezet némileg több mint felével (lásd az 1. kördiagramot). E kategórián belül továbbra is a „Kereskedelmi és gazdasági szervezetek” alkategória tette ki a legnagyobb csoportot, a kategória valamivel több mint 40%-ával. A „Szakszervezetek és szakmai szervezetek” alkategória részaránya 2018-ban némileg nőtt, így megközelítette a 15%-ot, a „Vállalatok és vállalatcsoportok” alkategória részaránya pedig majdnem elérte a 39%-ot a II. kategórián belül, az előző évi 37%-hoz képest tehát szintén növekedett (lásd a 2. kördiagramot, II. kategória).

Még mindig a „Nem kormányzati szervezetek” (**III. kategória**) volt a 2018-ban nyilvántartásba vett szervezetek második leggyakoribb típusa, amely az előző évhez hasonlóan az összes ilyen szervezet valamivel több mint egynegyedét tette ki.

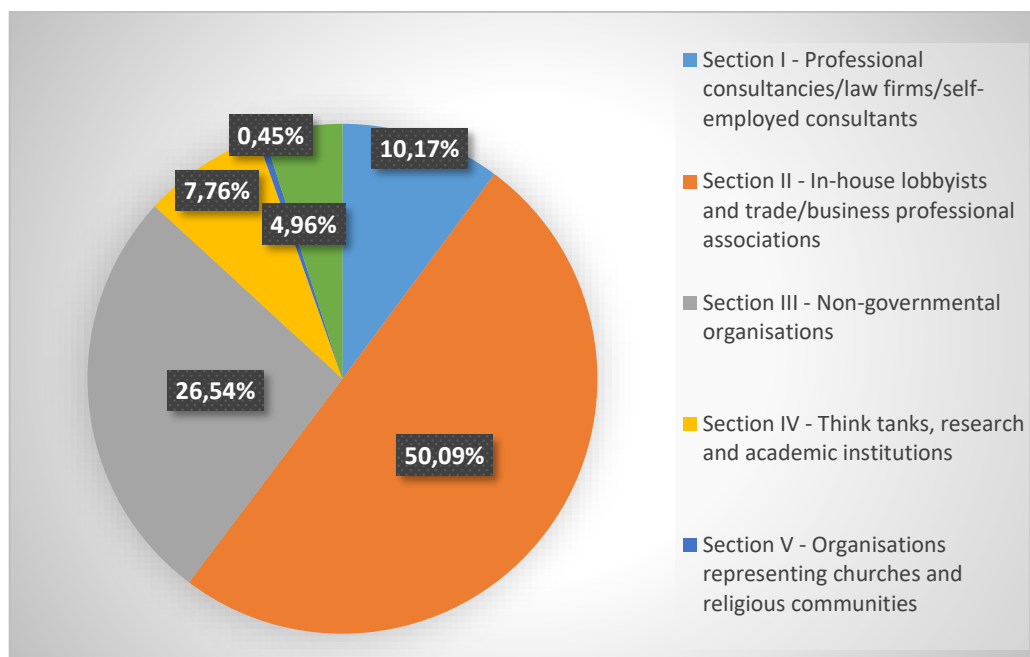
A „Szakmai tanácsadással foglalkozó irodák/ügyvédi irodák/független tanácsadók” (**I. kategória**) részaránya csekély mértékben csökkent, a regisztráltak némileg több mint 10%-át tette ki, míg az előző évben meghaladta a 11%-ot.

Kevesebb szervezet regisztrált a következő kategóriákban: „Szellemi műhelyek, kutatási és tudományos intézmények” (**IV. kategória**), „Helyi, regionális és önkormányzati hatóságokat, egyéb közjogi és vegyes jogállású intézményeket stb. képviselő szervezetek” (**VI. kategória**), „Egyházakat és vallási közösségeket képviselő szervezetek” (**V. kategória**).

¹ Csak a 2018. december 31-ig nyilvántartásba vett és ebben az időpontban aktív szervezeteket ideértve.

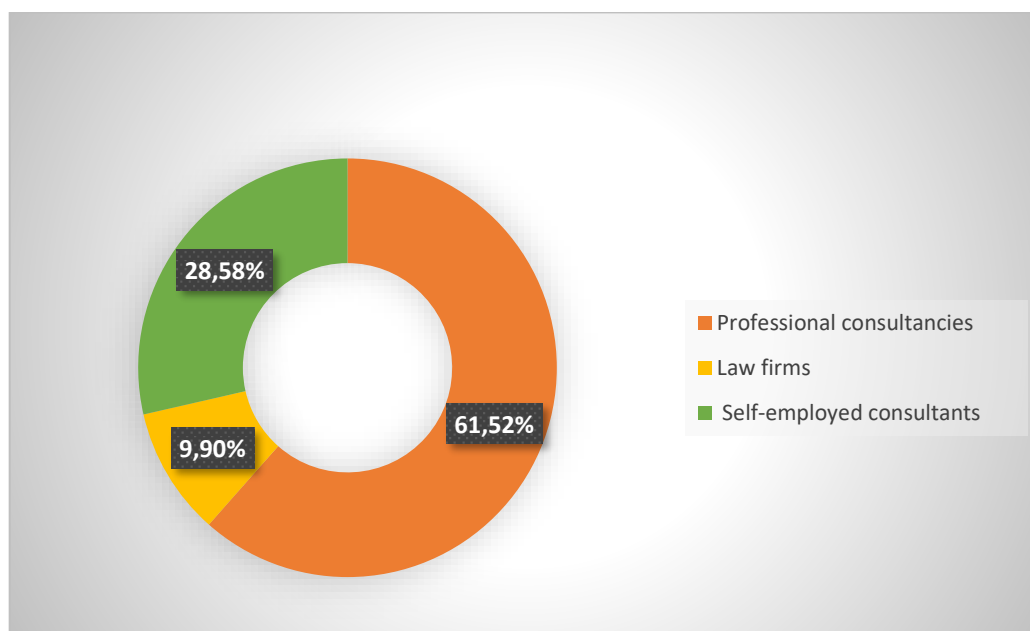
² Az ebben a jelentésben bemutatott adatok a 2018. december 31-i állapotot tükrözik.

1. kördiagram: Az érdekképvisezők megoszlása

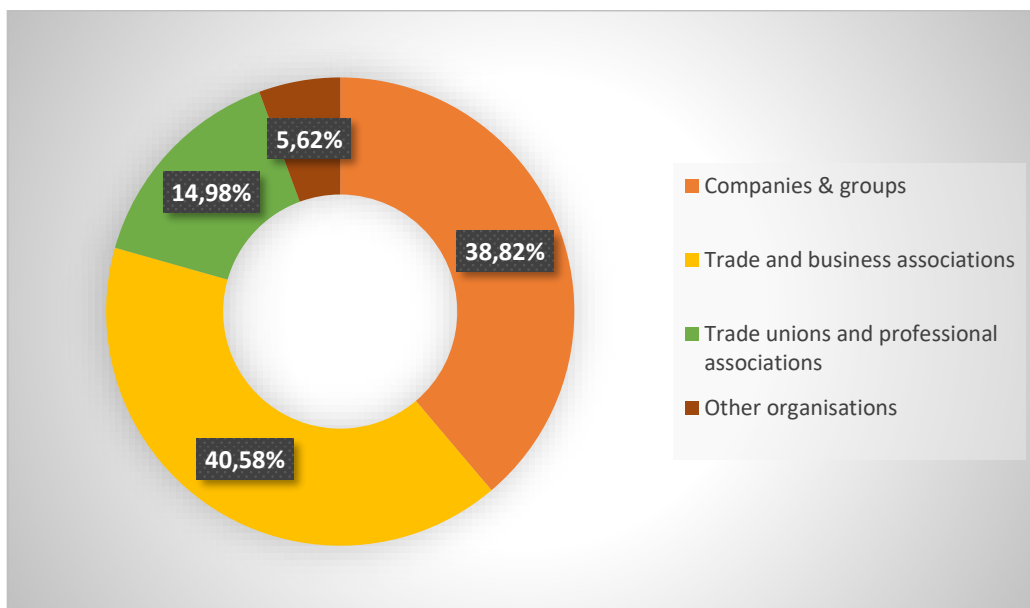
2. kördiagram: Alkategóriák szerinti bontás³

I. kategória: Szakmai tanácsadással foglalkozó irodák/ügyvédi irodák/független tanácsadók

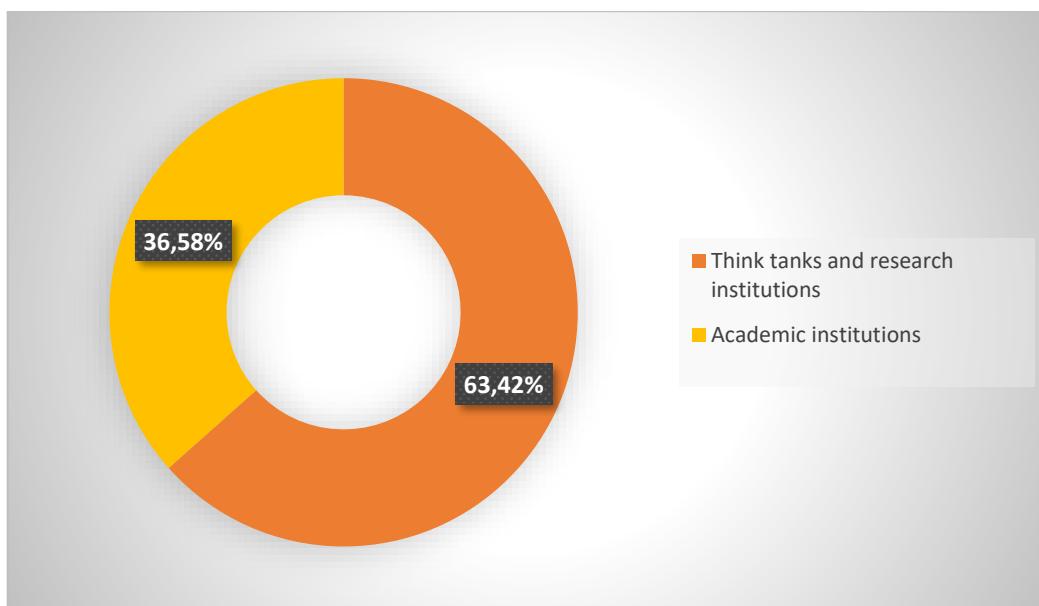

³ A III. és az V. kategóriában nincsenek alkategóriák, ezért azok nem szerepelnek a bontásban.

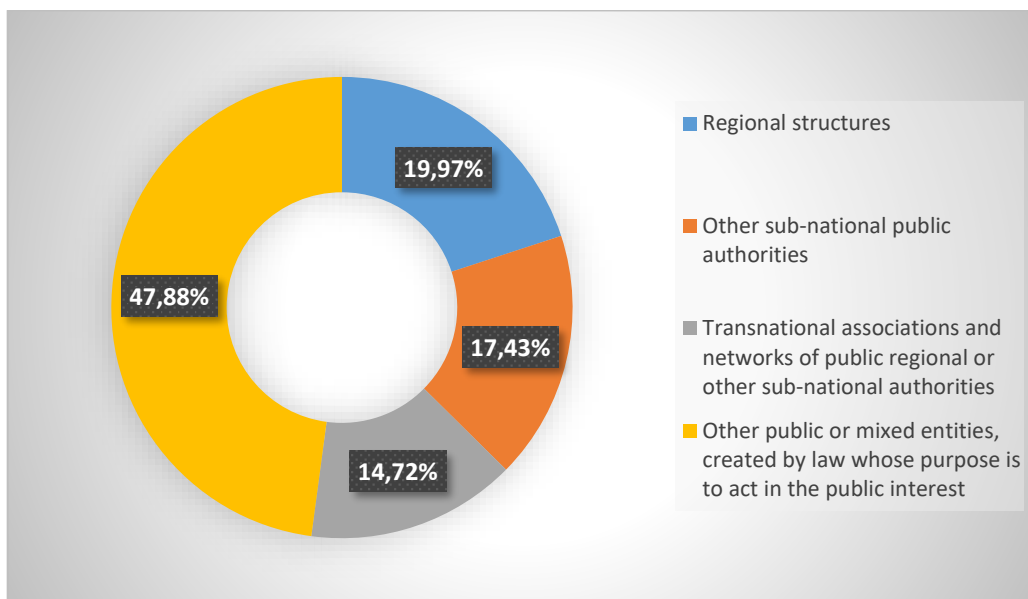
II. kategória: Intézményen belüli lobbisták és szakszervezetek/gazdasági/szakmai szervezetek

IV. kategória: Szellemi műhelyek, kutatási és tudományos intézmények

VI. kategória: Helyi, regionális és önkormányzati hatóságokat, egyéb közjogi és vegyes jogállású intézményeket stb. képviselő szervezetek

3. táblázat: A regisztráltak megoszlása

2018. december 31-én 11 901 regisztrált szerepelt az átláthatósági nyilvántartásban a következő (al)kategóriák szerinti bontásban:	
<u>I – Szakmai tanácsadással foglalkozó irodák/ügyvédi irodák/független tanácsadók</u>	1 211
<u>Szakmai tanácsadással foglalkozó irodák</u>	745
<u>Ügyvédi irodák</u>	120
<u>Független tanácsadók</u>	346
<u>II – Intézményen belüli lobbisták és szakszervezetek/gazdasági/szakmai szervezetek</u>	5 962
<u>Vállalatok és vállalatcsoportok</u>	2 315
<u>Kereskedelmi és gazdasági szervezetek</u>	2 419
<u>Szakszervezetek és szakmai szervezetek</u>	893
<u>Egyéb szervezet</u>	335
<u>III – Nem kormányzati szervezetek</u>	3 159
<u>Nem kormányzati szervezetek, platformok, hálózatok és hasonló</u>	3 159
<u>IV – Szellemi műhelyek, kutatási és tudományos intézmények</u>	924
<u>Szellemi műhelyek és kutatási intézmények</u>	586
<u>Tudományos intézmények</u>	338
<u>V – Egyházakat és vallási közösségeket képviselő szervezetek</u>	54
<u>VI – Helyi, regionális és önkormányzati hatóságokat, egyéb közjogi és vegyes jogállású intézményeket stb. képviselő szervezetek</u>	591
<u>Regionális szerveződések</u>	118
<u>Országos szint alatti közigazgatási szervek</u>	103
<u>Regionális vagy egyéb országos szint alatti közigazgatási szervek transznacionális szövetségei és hálózatai</u>	87
<u>Egyéb, jogszabály által a közérdek szolgálata céljából létrehozott közjogi vagy vegyes jogállású szervezetek</u>	283

2018-ban 2762 új regisztráció történt az átláthatósági nyilvántartásba (csak a 2018-ban nyilvántartásba vett és 2018. december 31-én még aktív szervezeteket ideértve⁴). Havonta átlagosan 230 új regisztrációra került sor (az előző évi 202-höz képest).

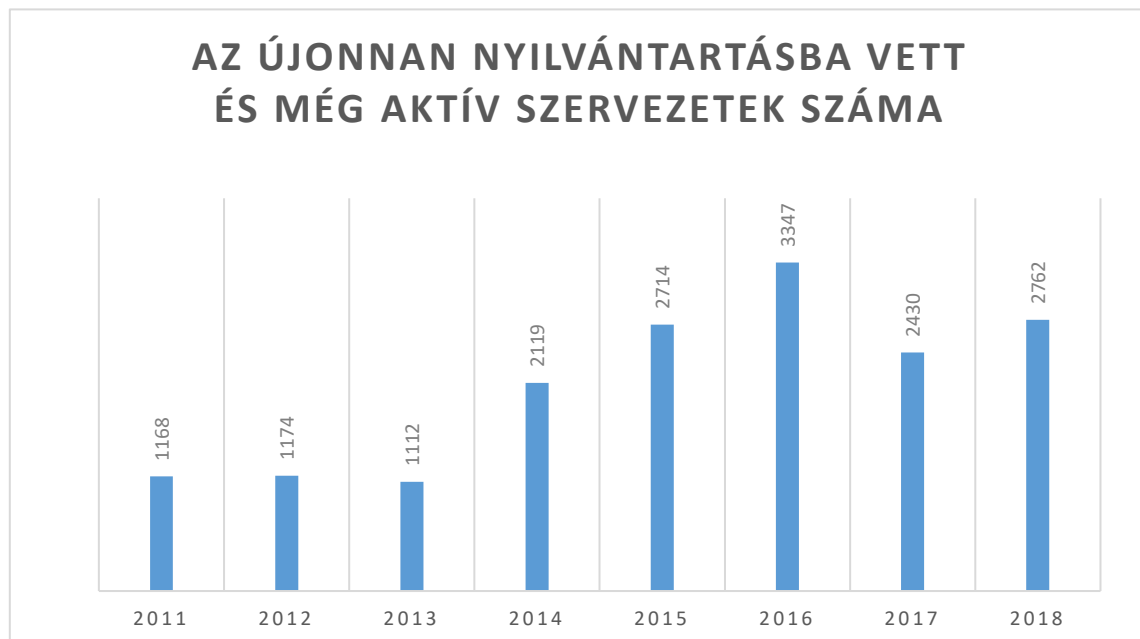
Az új regisztrációk kategóriák szerinti megoszlása a következő volt:

- 466 szervezet az **I. kategóriában**;
- 1 143 szervezet a **II. kategóriában**;
- 741 szervezet a **III. kategóriában**;
- 231 szervezet a **IV. kategóriában**;
- 13 szervezet az **V. kategóriában**, és
- 168 szervezet a **VI. kategóriában**.

Megjegyzés:

A 2011 óta készült éves statisztikák az átláthatósági nyilvántartás honlapjának statisztikai adatokra vonatkozó oldalán⁵ találhatóak meg:

4. ábra: Új regisztrációk évente

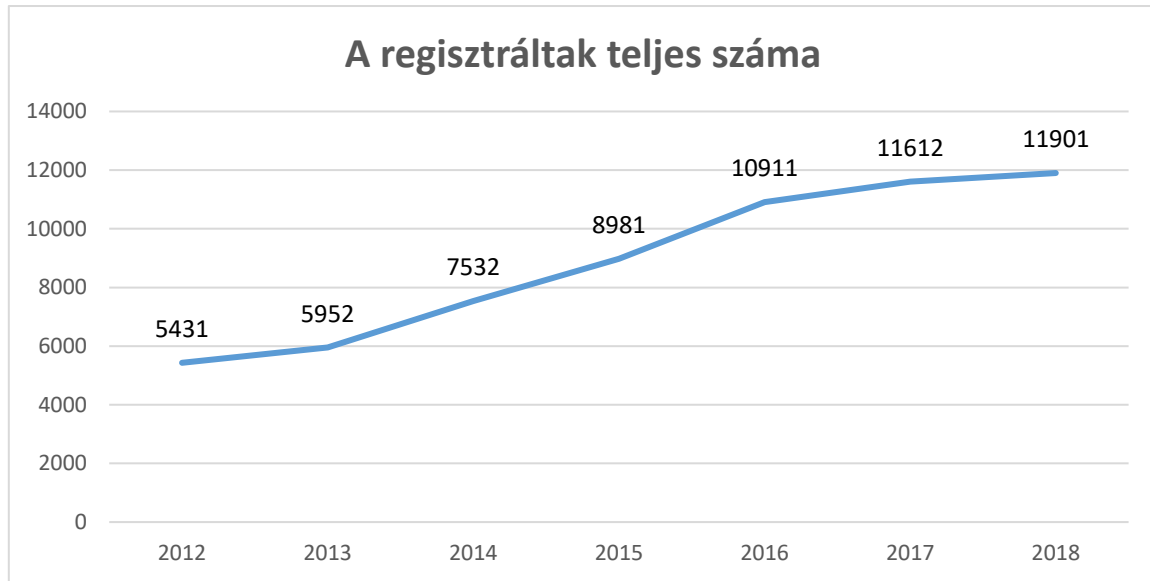

A regisztráltak teljes száma 2018-ban kevesebb mint 300-zal 11 901-re emelkedett (a 2017. évi 11 612-ről), ami mindössze 2,4%-os növekedést jelent a 2016 és 2017 közötti 6%-hoz képest (5. ábra).

⁴ Az aktív státusz megszűnésének lehetséges okai többek között: önkéntes visszavonás, az átláthatósági nyilvántartás közös titkársága általi törlés jogosultság-/minőség-ellenőrzés után stb.

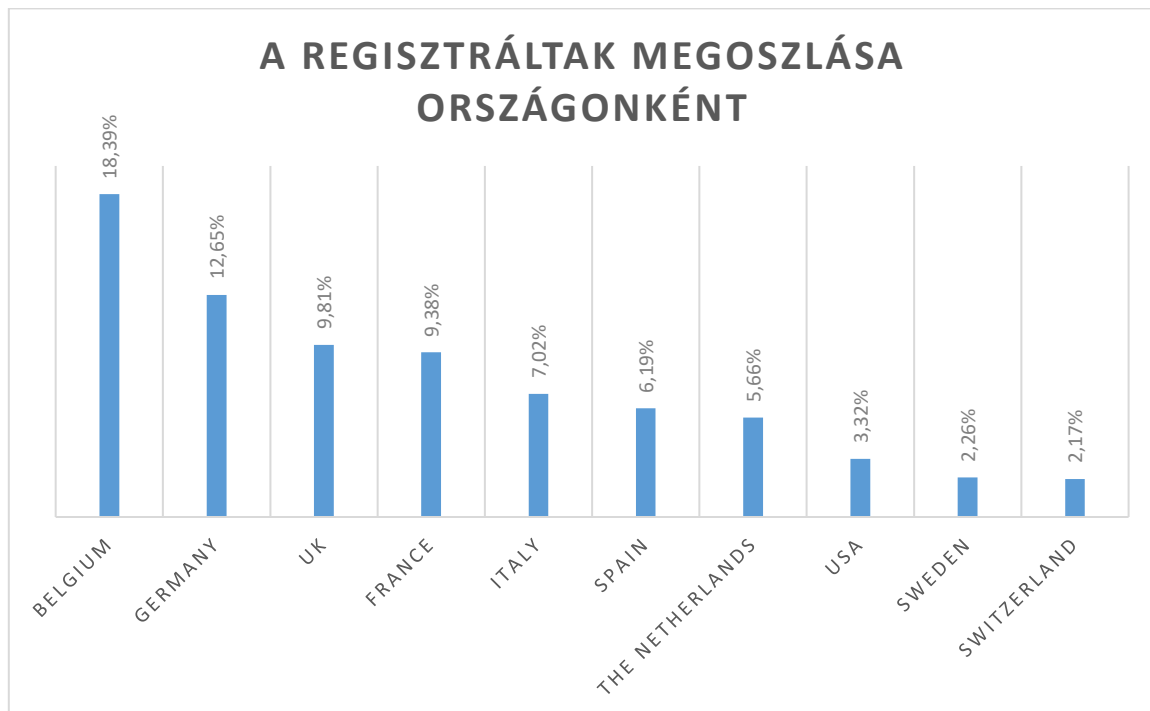
⁵<http://ec.europa.eu/transparencyregister/public/consultation/statistics.do?action=prepareView&locale=hu#hu>

5. ábra: A regisztráltak teljes száma évenként

Az EU-ban központi irodával rendelkező regisztráltak az összes regisztrált megközelítőleg 90%-át teszik ki, ami az előző évi 77%-hoz viszonyítva jelentős növekedés. Az első tíz ország listáján (6. ábra) két EU-n kívüli ország (az Egyesült Államok és Svájc) szerepel. Az EU valamennyi tagállamának szervezetei képviseltetik magukat az átláthatósági nyilvántartásban, és az összes regisztrált fele az előző évhez hasonlóan úgy nyilatkozott, hogy központi irodája a következő négy ország egyikében található: Belgium, Németország, az Egyesült Királyság és Franciaország. Az összes regisztrált több mint 32%-a rendelkezik irodával Belgiumban; mintegy 18%-uknak pedig ez a központi irodájuk.

6. ábra: A regisztráltak megoszlása országoként – az első 10 ország⁶

⁶ Ez a statisztika a regisztrált központi irodájának a regisztráció során megadott helyszínén alapul. Egyes regisztráltak a központi irodán kívül külön uniós irodával is rendelkezhetnek Belgiumban.

2. Nyilvántartásba vételhez kapcsolódó ösztönzők

Az Európai Parlament és az Európai Bizottság bizonyos ösztönzőket kínál a nyilvántartásba vett érdekképviselőknek. Az érdekképviselők számára az Európai Parlamenten és az Európai Bizottságon belüli döntéshozókhoz, helyiségeihez és bizonyos fórumokhoz való hozzáférés az átláthatósági nyilvántartásba való bejegyzéshez köthető.

Az **Európai Parlament** esetében ilyen, nyilvántartásba vételhez kapcsolódó gyakorlati előnyök közé tartoznak az alábbiak:

- az EP épületeibe való belépésre feljogosító, hosszú távú engedély, amelyet csak nyilvántartásba vett szervezetek képviselői kaphatnak meg az európai parlamenti biztonági szolgálat jóváhagyását követően. A jóváhagyási és a megújítási eljárás egyaránt az interneten keresztül zajlik, és rendszerint 3 munkanapot vesz igénybe⁷;
- az érdekképviselők akkor jogosultak a parlamenti bizottságok *nyilvános ülésein felszólalóként* részt venni, ha szervezetük szerepel a nyilvántartásban;
- a regisztráltak a nyilvántartáson keresztül *feliratkozhatnak* az európai parlamenti bizottságok tevékenységeivel kapcsolatos *e-mail-értesítésekre*;
- képviselőcsoportok európai parlamenti helyiségekben tartandó *rendezvényeinek* közös szervezésekor az érintett szervezetek a nyilvántartásba vételi adatok szolgáltatására kérhetők;
- az Európai Parlament elnökének *védnökségéért* folyamodó érintett szervezetek a nyilvántartásba vételük igazolására kérhetők.

A **Bizottság** esetében az alábbiak sorolhatók ide:

- *találkozók biztosokkal, kabinetttagokkal és főigazgatókkal*: az érdekképviselőknek szerepelniük kell a nyilvántartásban ahhoz, hogy találkozhassanak magas szintű döntéshozókkal;
- *nyilvános konzultációk*: a nyilvántartásba vett szervezetek automatikusan értesítést kapnak az általuk megadott területeket érintő konzultációkról és ütemtervekről. A „nyilvántartásba vett szervezetek” és „mások” válaszainak közzététele elkülönül;
- *szakértői csoportok*: az átláthatósági nyilvántartásba való bejegyzés a szakértői csoportok bizonyos tagjainak kinevezéséhez kötelező;
- *védnökség*: az Európai Bizottság csak nyilvántartásba vett érdekképviselők számára biztosít védnökséget;
- *köztisztviselővel való kapcsolattartás*: az európai bizottsági tisztviselőknek a találkozóra vagy rendezvényre szóló meghívás elfogadása előtt ajánlott meggyőződnie arról, hogy az érdekképviselők szerepelnek-e a nyilvántartásban. A nyilvántartásban nem szereplő szervezetekkel való kapcsolattartás korlátozott lehet.

Akkreditáció az Európai Parlamentnél

Az Európai Parlament épületeibe történő akkreditáció legfeljebb 12 hónapra biztosítható. 2018-ban az Európai Parlament 8000-nél is több belépési engedélyt adott ki olyan egyének számára, akik több mint 2500, az átláthatósági nyilvántartásban szereplő

⁷ Lásd még: <http://www.europarl.europa.eu/at-your-service/hu/transparency>

szervezetet képviseltek (akár új kérés, akár megújítás formájában). Ez némi növekedést jelent 2017-hez képest⁸.

Új fejlemények

2017 óta az Európai Parlament már nem engedélyezi, hogy az átláthatósági nyilvántartásban felfüggesztett regisztrációjú szervezetek hosszú távú belépőkártyával rendelkező képviselői a felfüggesztés időtartama alatt használják belépőkártyájukat. Az érintettek belépési jogukat csak a felfüggesztés megszüntetését követően kapják vissza.

2018-tól új ösztönző készletet a nyilvántartásba vételre: a regisztráltaknak lehetőségük van feliratkozni az európai parlamenti bizottságok híreivel kapcsolatos értesítésekre. A feliratkozás szakpolitikai terület és nyelv szerint személyre szabható.

Egy 2018-ban bevezetett új funkció a regisztráltak által európai bizottsági tisztviselőkkel (biztosokkal, kabinettagokkal és főigazgatókkal) tartott találkozókra vonatkozó adatokat beépíti a regisztráltak átláthatósági nyilvántartásában lévő profiljába (PDF formátumban). Ennek az új funkciónak köszönhetően könnyebben lehet összesített információkhoz jutni, és növekszik az átláthatóság. A funkció a bizottsági szakértői csoportok és más hasonló testületek 2017-ben létrehozott nyilvántartásával⁹ kialakított szinergiákra épül, amelyek révén az átláthatósági nyilvántartás lekérhet adatokat a bizottsági szakértői csoportok nyilvántartásából. Az átláthatósági nyilvántartás automatikusan megjeleníti minden olyan szakértői csoport nevét, amelyhez a regisztráltat kinevezték, jelezve, hogy közös érdekhez (B típusú tagok) vagy szervezethez kapcsolódik (C típusú tagok).

3. Az átláthatósági nyilvántartás honlapjának látogatottsága

2018-ban az átláthatósági nyilvántartás honlapját¹⁰ körülbelül 365 000 látogató¹¹ kereste fel (havi 30 416 látogatás), tehát némileg többen, mint az előző évben. A legtöbben Belgiumból (29%), Németországból (14%), az Egyesült Királyságból (8%) és Franciaországból (7,5%) látogattak el a honlapra. A látogatások mintegy 68%-a közvetlenül történt, míg a látogatók 24%-a keresőprogramokon keresztül érte el a honlapot. A nyelvi preferenciákat illetően a honlap angol nyelvű változata a látogatások kevesebb mint felét generálta (56%-ról 42%-ra csökkent), míg a német változaté 17%-ot (az előző évi 10%-hoz képest), a francia változat látogatottsága 14%-ot, a spanyol változaté 6%-ot, az olasz változaté 5%-ot, a többi nyelv pedig összesen 16%-ot tett ki.

⁸ Az EP 2018-ban 8130 belépési engedélyt adott ki (szemben a 2017. évi 7970-nel) 2510 szervezet számára (míg 2017-ben 2506 volt ez a szám).

⁹ <http://ec.europa.eu/transparency/regexpert/index.cfm?Lang=HU>

¹⁰ <http://ec.europa.eu/transparencyregister/public>

¹¹ „Látogatás” alatt a honlapot első ízben felkereső látogató értendő. Ha ugyanaz a látogató a legutolsó oldalmegettekintés után több mint 30 perccel látogat el egy oldalra, ezt új látogatásként veszik nyilvántartásba.

III. AZ ÁTLÁTHATÓSÁGI NYILVÁNTARTÁS KÖZÖS TITKÁRSÁGÁNAK TEVÉKENYSÉGEI

Az átláthatósági nyilvántartás közös titkársága (a továbbiakban: a nyilvántartás titkársága) az Európai Parlament és az Európai Bizottság tisztviselőiből áll. Az átláthatósági nyilvántartással kapcsolatos feladatok tekintetében munkájuk a két intézménynél együttesen körülbelül hat teljes munkaidős egyenértéknek felel meg.

A nyilvántartás titkársága felelős az átláthatósági nyilvántartás napi irányításáért. „Helpdesk” szolgáltatásokat nyújt, a regisztrációra vonatkozó iránymutatásokat ad ki, adatminőség-ellenőrzéseket végez, kezeli a beérkező figyelmeztető jelzéseket és panaszokat, koordinálja a rendszer informatikai fejlesztését és karbantartását, valamint figyelemfelhívó és egyéb kommunikációs tevékenységeket végez a rendszer népszerűsítése érdekében. A nyilvántartás titkárságának munkáját az Európai Bizottság Főtitkársága Átláthatósági, Iratkezelési és Dokumentum-hozzáférési Osztályának vezetője irányítja; az új koordinátor pedig 2018 júliusa óta tölti be ezt a feladatkört.

1. Az átláthatósági nyilvántartásban szereplő adatok figyelemmel kísérése

A nyilvántartás titkársága koordinálja az átláthatósági nyilvántartás alapjául szolgáló rendszer fejlesztését szolgáló innovatív informatikai megoldások kidolgozását. Megvizsgál minden új regisztrációt, hogy meggyőződjön azok jogosultságáról és a regisztráltak által közölt adatok minőségéről. A regisztrációkban található esetleges adatminőségi problémák 2017 májusában bevezetett automatikus észlelése kézzelfogható eredményeket hozott 2018-ban. A nyilvántartás titkársága 256, úgynevezett „jóváhagyásra váró” esettel foglalkozott. Ez az eljárás azokat a regisztrációkat érinti, amelyek bizonyos, adatokkal kapcsolatos kérdések tisztázása előtt nem tehetők közzé automatikusan. Az optimálistól elmaradó adatokat tartalmazó regisztrációk teljes száma 2018 januárjában még az összes regisztrált 6%-át tette ki, 2018 decemberében azonban 1,5%-ra csökkent ez az arány.

Egy másik, 2018 végén bevezetett funkció meggátolja, hogy a regisztráltak több, egymást követő évben az „Újjonnan alakult szervezet, lezárt üzleti év nélkül” lehetőséget válasszák. A regisztráltak tehát kötelesek a legutóbb lezárt pénzügyi évről vonatkozó pénzügyi becsléseket közölni, amennyiben a szervezetet több mint két éve regisztrálták.

Az infrastruktúrát illetően javult a nyilvántartás biztonsága és teljesítménye.

A nyilvántartás titkársága a szerzett tapasztalatokra és az érdekeltekről kapott visszajelzésekre tekintettel felülvizsgálta az átláthatósági nyilvántartás 2015-ben készült végrehajtási iránymutatását. A naprakészé tett változat egy sor kiegészítést és pontosítást tartalmaz azzal a céllal, hogy megkönnyítse a regisztrálók számára a megfelelő regisztrációk benyújtását és fenntartását. Az iránymutatás elérhető az Európai Unió 23 hivatalos nyelvén az átláthatósági nyilvántartás honlapján¹².

1.1 „Helpdesk” szolgáltatás

A regisztrálók segítése érdekében a nyilvántartás titkársága „helpdesk” szolgáltatást nyújt. A nyilvántartás titkársága 2018-ban 943 egyéni kérdésre válaszolt, melyeket a

¹²<http://ec.europa.eu/transparencyregister/public/staticPage/displayStaticPage.do?locale=hu&reference=GUIDELINES>

többszörű „Kapcsolatfelvétel” online űrlapon nyújtottak be. Ezek közül 591 vizsgálat vonatkozott meglévő regisztrációra, míg 125 új nyilvántartásba vételt érintett; 227 üzenet más ügyekhez kapcsolódott. Emellett a nyilvántartás titkársága a hét bizonyos óráiban telefonon is hívható az ilyen ügyekben.

1.2 Minőség-ellenőrzés

A „*minőség-ellenőrzés*” a nyilvántartás titkársága által az intézményközi megállapodás II. melléklete alapján végzett ellenőrzések sorozata, amelyek célja a regisztrálók által benyújtott adatok minőségének és pontosságának biztosítása a ténybeli tévedések elkerülése és az arra nem jogosultak regisztrálásának megakadályozása érdekében. A megállapodás II. mellékletében meghatározott követelmények be nem tartása esetén a nyilvántartás titkársága kielégítő megoldás megtalálása érdekében párbeszédet kezd a regisztrálókkal.

2018-ban a nyilvántartás titkársága 3963 minőség-ellenőrzést végzett, tehát többet, mint az előző évben¹³. Az elvégzett minőség-ellenőrzések során a regisztrációk 48,52%-a minősült kielégítőnek (1923), a többi szervezettel pedig felvették a kapcsolatot a bejegyzésekben szereplő adatok megfelelőségével vagy következetlenségeivel kapcsolatban. A megkeresett 2040 szervezet mintegy 54%-át, vagyis 1110 szervezetet töröltek az átláthatósági nyilvántartásból egy vagy több alábbi ok miatt: következtelen, helytelen vagy hiányos adatok, a frissítés elmulasztása, kettős regisztráció és jogosulatlanúság. A fennmaradó 934 szervezet a nyilvántartás titkárságától kapott útmutatás alapján kielégítő módon frissítette regisztrációját. Hat minőség-ellenőrzés 2018. december 31-én még folyamatban volt.

1.3 Figyelmeztető jelzések

A „*figyelmeztető jelzés*” olyan mechanizmus, amely lehetőséget nyújt arra, hogy harmadik felek tájékoztassák a nyilvántartás titkárságát egy vagy több olyan regisztrációról, amely jogosulatlan lehet, vagy ténybeli tévedéseket tartalmazhat, valamint a nyilvántartásban nem szereplő szervezetek olyan tevékenységeiről, amelyek a nyilvántartás hatálya alá tartoznak. 2018-ban a nyilvántartás titkársága 22 egyedi figyelmeztető jelzéssel foglalkozott¹⁴ (ebből hat eredetileg „panaszként” érkezett, majd azokat a későbbiekben átminősítették „figyelmeztető jelzéssé”). Ezek a figyelmeztető jelzések összesen 25 szervezetet érintettek, mivel két jelzés ugyanarra az egy szervezetre vonatkozott. A figyelmeztető jelzések száma 2017-hez képest csekély mértékben nőtt. A nyilvántartásban nem szereplő szervezetek tevékenységeivel kapcsolatos figyelmeztető jelzések száma is nőtt valamelyest¹⁵.

Amennyiben a nyilvántartás titkársága a magatartási kódex esetleges megsértésével kapcsolatos olyan értesítést kap, amely kizárólag a magatartási kódex d) pontjának¹⁶ hatálya alá tartozik, az ilyen értesítést „figyelmeztető jelzésként” kezelik, amennyiben az a regisztráltak adataiban szereplő lehetséges ténybeli hibákkal kapcsolatos.

¹³ 2017-ben a nyilvántartás titkársága 3624 minőség-ellenőrzést végzett.

¹⁴ A 2017. évi 20 figyelmeztető jelzéshez képest.

¹⁵ 2018-ban nyolc figyelmeztető jelzés vonatkozott a nyilvántartásban nem szereplő szervezetekre, szemben a 2017. évi hét jelzéssel.

¹⁶ Az átláthatósági nyilvántartás magatartási kódexének d) pontja a következőképpen rendelkezik: „[az érdekképviselők] legjobb tudásuk szerint biztosítják, hogy a nyilvántartásba vételkor és azt követően megadott, a nyilvántartás hatálya alá tartozó tevékenységeik körébe tartozó információk teljes körűek, naprakészek és valóságosak legyenek; elfogadják, hogy a szolgáltatott adatok felülvizsgálat tárgyát képezhetik, és vállalják, hogy a kiegészítő információkra, illetve az információk naprakészé tételére vonatkozó adminisztratív kéréseket teljesítik.

1.4 Panaszok

A „**panasz**” a magatartási kódexben lefektetett bármely kötelezettségnek a regisztrált általi állítólagos megsértésére vonatkozó bejelentés, kivéve a ténybeli tévedésekkel kapcsolatos állításokat, amelyeket „figyelmeztető jelzéseként” kezelnek (lásd a fenti 1.3. pontot).

2018-ban a nyilvántartás titkársága 13 panaszt kapott, amelyek közül kettőt „panasznak” fogadott el, hatot pedig átminősített „figyelmeztető jelzésnek”. Öt panasz elfogadhatatlannak bizonyult, vagy azért, mert az átláthatósági nyilvántartásról szóló intézményközi megállapodás hatályán kívül eső kérdéseket érintettek, vagy mert nem szolgáltattak elegendő bizonyítékot a panasz alátámasztására.

A két elfogadott panasz a [magatartási kódex](#) egy vagy több alábbi pontjának [érdekképviselők](#) általi állítólagos megsértését jelezte:

- a) pont: „mindig nevükkel és adott esetben nyilvántartási számukkal azonosítják magukat, valamint közlik, hogy mely szervezet vagy szervezetek képviseletében járnak el; nyilatkoznak továbbá az általuk előmozdítani kívánt érdekekről, célokról, valamint szándékokról, és adott esetben megjelölik az általuk képviselt ügyfeleket és tagokat”;
- b) pont: „nem szereznek információt és nem lépnek fel valamely döntés meghozatala érdekében tisztességtelen úton vagy indokolatlan nyomásgyakorlás vagy nem helyénvaló magatartás révén, és erre nem is tesznek kísérletet”;
- c) pont: „harmadik felekkel való kapcsolataikban nem állítják, hogy bármilyen hivatalos viszonyban lennének az Unióval vagy annak bármely intézményével, nem állítanak hamis információkat a nyilvántartásba vétel hatásáról, amelyekkel félrevezetnék a harmadik feleket vagy az Unió tisztviselőit és egyéb alkalmazottait, és kifejezett engedély nélkül nem használják az uniós intézmények emblémáit”.

A nyilvántartás titkársága által végzett vizsgálat és az érintett regisztráltakkal való kapcsolatfelvétel után a két elfogadható panasz egyikét lezárták, miután az érintett regisztráltak kielégítő magyarázatot és frissített adatokat nyújtottak be. A másik elfogadható panasz még nem zárult le, ebben az esetben 2019 elejére várható kielégítő megoldás és az adatok frissítése. Sor került még egy saját kezdeményezésű vizsgálatra is, amely a nyilvántartás titkárságának határozata alapján a regisztráció törlésével zárult a c) pont megsértése miatt.

2. Iránymutatás és figyelemfelhívás

A nyilvántartás titkársága folyamatosan törekszik a nyilvántartás megismertetésére. A titkárság tagjai rendszeresen végeznek belső képzéseket (a két érintett intézményen belül) és külső kommunikációs tevékenységeket, amelyek célja az átláthatósági nyilvántartás népszerűsítése és a használatával kapcsolatos iránymutatás nyújtása.

- Az Európai Parlament tizenkét belső képzést és tájékoztató rendezvényt szervezett tagjai és asszisztenseik, valamint a személyzet számára.
- Az Európai Bizottság „A lobbistákkal való megfelelő és hatékony bánásmód” címmel három egész napos képzést tartott a személyzet számára. Ezenkívül a különböző szervezeti egységek részéről felmerült eseti igényekre reagálva is szervezett négy képzést az átláthatósági nyilvántartásról.

- A nyilvántartás titkársága emellett részt vett a *lobbinyilvántartás-vezetők európai hálózatának (European Lobbying Registrars' Network)* 2018. március 21–22-én Dublinban tartott alakuló ülésén, ahol a különböző uniós tagállamokban működő hasonló rendszerek üzemeltetőivel egyeztetett.

Ezenkívül az Európai Bizottság az év során tizenkét előadást is tartott az érdekeltek és látogatócsoportok számára, az Európai Parlament pedig arra kapott felkérést, hogy hat rendezvényen mutassa be az átláthatósági nyilvántartást a lobbitevékenység átláthatósága iránt érdeklődő tudományos szakemberek és hallgatói csoportok számára.

3. A nyílt hozzáférésű adatok európai uniós portálja és az átláthatósági nyilvántartás

A nyílt hozzáférésű adatok európai uniós portálján¹⁷ közzétett korábbi adatsorok iránt továbbra is mutatkozik érdeklődés. Az adatsorok lehetővé teszik a felhasználók számára, hogy az Európai Parlament helyiségeibe való belépésre jogosult személyek, valamint az átláthatósági nyilvántartásban szereplő szervezetek listáját több évre visszamenőleg letöltsék (XML vagy Excel formátumban). Emellett interaktív adatábrázolások¹⁸ is megtekinthetők.

A weboldalt 2018-ban több mint 8000 alkalommal tekintették meg, a letöltések száma pedig meghaladta az 1700-at.

¹⁷ <https://data.europa.eu/euodp/hu/data/dataset/transparency-register>

¹⁸ <http://ec.europa.eu/transparencyregister/public/datavisualisation/>

IV. KÖVETKEZTETÉS

2018-ban tovább nőtt a regisztrációk száma, a növekedés 2017-hez képest némileg hangsúlyosabb volt: az év folyamán 2762 új szervezet csatlakozott a nyilvántartáshoz. Az átláthatósági nyilvántartás ma a világ legnagyobb ilyen típusú rendszere, a regisztráltak száma megközelíti a 12 000-et. A nyilvántartás az érdekképviselek első számú referencia-adatbázisa, e tekintetben ismertsége és fontossága változatlan maradt.

Az átláthatósági nyilvántartás magatartási kódexének öreként a nyilvántartás titkársága gondoskodott arról, hogy a figyelmeztető jelzéseket és panaszokat szabályszerű adminisztratív nyomon követés kísérje. Az átláthatósági nyilvántartás általános adatminőségének javítása 2018-ban is kulcsfontosságú prioritás volt. Egy 2017-ben kifejlesztett informatikai megoldás megkönnyíti a regisztrációs és adatfrissítési folyamatot az újonnan regisztráltak és a már regisztráltak számára. Ez a mechanizmus nemcsak a leggyakoribb hibák elkerülésében segít a regisztráltaknak, de a következetlenségeket is megjelöli a nyilvántartás titkársága számára, amely így megteheti a szükséges további intézkedéseket. Ez az újítás jelentős javulást eredményezett az adatok általános minőségében: az optimálistól elmaradó adatokat tartalmazó regisztrációk teljes száma az összes regisztrált 6%-áról az 1,5%-ára csökkent az év folyamán.

A nyilvántartás titkársága 2018-ban megtette az első intézkedéseket a természetes személyeknek a személyes adatok uniós intézmények, szervek, hivatalok és ügynökségek általi kezelése tekintetében való védelméről szóló (EU) 2018/1725 európai parlamenti és tanácsi rendelet¹⁹ betartásának biztosítása érdekében. Ezek az intézkedések 2019-ben fejeződnek be.

A kötelező átláthatósági nyilvántartásról szóló új intézményközi megállapodásra irányuló európai bizottsági javaslattal²⁰ összefüggésben az Európai Parlament, az Európai Unió Tanácsa és az Európai Bizottság politikai képviselői²¹ 2018 első negyedében tárgyalásokba kezdtek a kötelező uniós átláthatósági nyilvántartásról, ez a tárgyalási folyamat pedig a bolgár és az osztrák elnökség ideje alatt is folytatódott.

– VÉGE –

¹⁹ <https://eur-lex.europa.eu/legal-content/hu/TXT/?uri=CELEX:32018R1725>

²⁰ <http://ec.europa.eu/transparency/regdoc/rep/1/2016/HU/1-2016-627-HU-F1-1.PDF>

²¹ A Parlament részéről Sylvie Guillaume, az átláthatósági nyilvántartásért felelős alelnök és Danuta Hübner, az Alkotmányügyi Bizottság elnöke, az Európai Bizottság részéről Frans Timmermans első alelnök, valamint a bolgár és az osztrák elnökség képviselői.